

نظریه سیاست بین الملل

کنث ن. والتس

ترجمه روح الله طالبی آرانی
استادیار دانشگاه شهید بهشتی

نشر مخاطب

تابستان ۱۳۹۴

سرشتاسه: والتس، کنث نیل، ۱۹۲۴ - ۲۰۱۳ م

Waltz, Kenneth N. (Kenneth Neal)

عنوان و نام پدیدآور: نظریه سیاست بین الملل [کتاب] / نویسنده کنث ن. والتس؛ مترجم روح الله طالبی آرانی.

مشخصات نشر: تهران: مخاطب، ۱۳۹۴.

مشخصات ظاهری: ۳۶۸ ص.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۷۵۰-۰۳-۴

وضعیت فهرست: فیبا

یادداشت: عنوان اصلی: Theory of International Politics, c 1979

یادداشت: کتابخانه.

یادداشت: نمایه

موضوع: روابط بین المللی - تحقیق

شناسه افزوده: طالبی آرانی، روح الله، ۱۳۶۰ - مترجم

رده بندی کنگره: ۱۳۹۲ ن ۶ ۲ / JX ۱۲۹۱

رده بندی دیویی: ۳۲۷/۰۱

شماره کتابشناسی ملی: ۳۲۹۰۳۹۰

عنوان: نظریه سیاست بین الملل

نویسنده: کنث ن. والتس

مترجم: روح الله طالبی آرانی

صفحه آرا: لیلا کاظمی

طراح جلد: زهرا قرچی

ناشر: مخاطب

نوبت چاپ: اول / تابستان ۱۳۹۴

تعداد: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۱۹۵۰۰ تومان

مراکز پخش: ۱- خیابان ۱۲ فروردین - بین روانمهر و شهید وحید نظری، بن بست حقیقت - پلاک ۴، واحد ۴ - کتاب آوا

تلفن ها: ۶۶۹۷۴۶۴۵ - ۶۶۹۷۴۱۳۰ - ۶۶۴۰۷۹۹۳

۲- خیابان انقلاب اسلامی - بازارچه کتاب - پلاک ۱۲ - انتشارات چاپخش - تلفن ۶۶۴۰۴۱۱۰

www.mokhatabbook.com

تلفن دفتر مرکزی: ۶۶۹۵۸۲۲۵ - تلفن همراه: ۰۹۱۴۳۰۸۷۳۳۲

فهرست مطالب

سخن ناشر

سخن مترجم

۱	پیشگفتار
۳	فصل نخست: قوانین و نظریه‌ها
۳	۱
۳۰	۲
۳۵	۳
۲۷	فصل دوم: نظریه‌های تقلیل‌گرا
۲۷	۱
۲۹	۲
۳۹	۳
۴۳	۱. نظریه‌های خودتأییدکننده
۴۴	۲. ساختار بدون رفتار، یا محور کارکرد
۴۸	۳. تبیین‌گری بیش از حد و مسأله تغییر
۵۰	۴
۵۵	فصل سوم: رویکردها و نظریه‌های نظام‌محور
۵۹	۱
۶۲	۲
۷۱	۳
۸۵	فصل چهارم: نظریه‌های تقلیل‌گرا و نظام‌محور
۸۵	۱
۹۵	۲
۱۰۴	۳
۱۱۱	۴
۱۱۳	فصل پنجم: ساختارهای سیاسی
۱۱۳	۱
۱۱۶	۲

۱۳۶	۳
۱۳۶	۱. اصول نظم‌دهنده
۱۳۳	۲. سرشت واحدها
۱۳۹	۳. توزیع توانمندی‌ها
۱۴۲	۴
۱۴۵	فصل ششم: ساختارهای آنارشیک و موازنه‌های قدرت
۱۴۵	۱
۱۴۵	۱. خشونت در داخل و در خارج
۱۴۷	۲. وابستگی متقابل و همگرایی
۱۵۲	۳. ساختارها و استراتژی‌ها
۱۵۷	۴. محاسن آنارشی
۱۶۲	۵. آنارشی و سلسله‌مراتب
۱۶۵	۲
۱۷۴	۳
۱۸۳	فصل هفتم: علت‌های ساختاری و معلول‌های اقتصادی
۱۸۳	۱
۱۸۳	۱. شمردن قطب‌ها و اندازه‌گیری کردن قدرت
۱۸۷	۲. فضیلت‌های نابرابری
۱۸۸	۳. سرشت نظام‌های کم - عضو
۱۹۱	۴. چرا کم‌شمارتر زیباتر از کم‌شمار است؟
۱۹۶	۲
۱۹۸	۱. وابستگی متقابل به مثابه حساسیت
۲۰۴	۲. وابستگی متقابل به عنوان آسیب‌پذیری متقابل
۲۰۷	۳
۲۰۷	۱. شرایط اقتصادی
۲۱۶	۲. معلول‌های سیاسی
۲۲۵	۴
۲۲۹	فصل هشتم: علت‌های ساختاری و معلول‌های نظامی
۲۲۹	۱

۲۳۲.....	۲
۲۴۲.....	۳
۲۵۱.....	۴
۲۶۰.....	۵
۲۷۳.....	۶
۲۷۵.....	فصل نهم: مدیریت امور بین المللی
۲۷۷.....	۱
۲۸۲.....	۲
۲۸۹.....	۳
۲۹۸.....	۴
۳۱۱.....	ضمائم
۳۱۳.....	پاسخی به منتقدان: تأملاتی در مورد نظریه سیاست بین الملل
۳۴۱.....	منابع و مآخذ
۳۶۱.....	نمایه

سخن ناشر

حق آموزش و دانش از حقوق اولیه انسان‌هاست. هرگونه تلاشی برای توسعه و تعالی آموزش و دانش و گریز از جهل می‌تواند خدمتی بزرگ برای نوع بشر باشد. با توجه به این رسالت است که نشر مخاطب کوشیده است با رویکردی تخصصی در عرصه دانشگاهی ایران اسلامی، سهمی در ترویج دانش‌اندوزی ایفا کند؛ در این چارچوب، با توجه به نیاز اساسی دانش‌پژوهان و دانشجویان، درصدد برآمده است به تنظیم، تدوین، ترجمه و تألیف کتابهایی بپردازد که می‌توانند به دور از تمرکز بر سود و سوداگری رایج، به زبانی علمی و در عین حال روان خلاهای عمده علمی به ویژه در رشته‌های حقوق، علوم سیاسی، و روابط بین‌الملل را پاسخ گویند.

تحولی که در چند سال اخیر در عرصه دانشگاهی کشور رخ داده است گسترش طوفان آسای آموزش عالی، به ویژه در مقاطع تحصیلات تکمیلی، بوده است. این روند به افزایش شمار سرفصل‌های درسی و حوزه‌های مطالعاتی فرعی در رشته‌های حقوق، علوم سیاسی، و روابط بین‌الملل انجامیده است، به گونه‌ای که کمبود آثار و کتاب‌های متناظر با آنها بیش از پیش احساس می‌شود. این در حالی است که در این حوزه‌ها، هنوز حتی بسیاری از آثار کلاسیک به فارسی ترجمه نشده‌اند و بسیاری از آثار منایی به رشته تحریر در نیامده‌اند.

با عنایت به این الزامات، ترجمه آثار کلاسیک در این رشته‌های تخصصی در دستورکار قرار گرفته است که کتاب پیش‌رو از نمونه‌های بارز آنهاست. این کتاب که به قلم استاد ارجمند جناب آقای دکتر روح الله طالبی آرانی به فارسی برگردانده شده است یکی از آثار فاخر در ادبیات نظری روابط بین‌الملل به شمار می‌آید به گونه‌ای که می‌تواند به خواننده ایرانی کمک کند تا فهم دقیق‌تری در مورد نظریه‌ای که از دهه ۱۹۸۰ تاکنون به عنوان نظریه مسلط در روابط بین‌الملل مطرح بوده است به دست آورد. امید است این گونه آثار بتوانند زمینه را برای پیشبرد نظریه‌پردازی بومی فراهم سازند.

نشر آثار دانشگاهی نیاز به دقت و ظرافتی دارد تا به نحوی مطلوب در اختیار مخاطبان دانشگاهی قرار گیرد. در همین ارتباط و در راستای کرامت هرچه بیشتر اساتید و محققان، نشر مخاطب بر خود فرض دانسته تا خویش را به عنوان یکی از خدمتگزاران این عرصه در تولید آثار دانشگاهی نماید. بر همین اساس، از تمامی پژوهشگران و اساتید دانشگاه می‌خواهیم ما را از پیشنهادهای و انتقادات خود بهره‌مند سازند تا قوام‌بخش هدف ما در این راه باشد.

www.ketab.ir

سخن مترجم

کنت نیل والتس (۱۹۲۴-۲۰۱۳) مشهورترین نظریه‌پرداز روابط بین‌الملل است که با کتاب «انسان، دولت و جنگ» در سال ۱۹۵۹ خود را در جامعه دانشگاهی روابط بین‌الملل معرفی کرد و با کتاب پیش‌رو یعنی «نظریه سیاست بین‌الملل» به اوج شهرت رسید. نبوغ والتس در نگارش این کتاب به قدری است که «نظریه سیاست بین‌الملل» به پرارجاع‌ترین اثر در رشته روابط بین‌الملل تبدیل گردیده است؛ با مرور مختصر عرصه دانش‌پژوهی روابط بین‌الملل می‌توان دریافت که این کتاب هم پراقبال‌ترین و هم پراتقاداتترین اثر در این رشته به شمار می‌آید، به گونه‌ای که رابرت کیوهین، یکی دیگر از دانشمندان روابط بین‌الملل، در این باره خاطرنشان ساخته است که هم منتقدان و هم طرفداران آرای والتس باید این کتاب را مطالعه کنند.

اما پرسش اساسی این است که چرا این کتاب بدین‌سان توجه بی‌سابقه و در عین حال، ماندگاری را به خود جلب کرده است؟ به نظر می‌رسد می‌توان پاسخ را در دو واقعیت جستجو کرد: نخست آنکه، والتس در این کتاب برای اولین بار توانسته است منسجم‌ترین برداشت نظری در مورد رویدادها و روندهای بین‌المللی را ارائه دهد به طوری که زمان انتشار کتاب به نقطه عطفی در روند نظریه‌پردازی در روابط بین‌الملل تبدیل شد. دوم آنکه، مباحث مطرح شده در این کتاب طیف گسترده‌ای از حوزه‌های دانش بشری را در برمی‌گیرد. والتس در مفهوم‌پردازی‌ها و طرح بحث‌های خود در این کتاب از مفاهیم و موضوعات رشته‌های متفاوت از فلسفه علم و فیزیک گرفته تا جامعه‌شناسی، سیاست مقایسه‌ای، و آمار بهره جسته است. در نتیجه می‌توان استدلال کرد که راز موفقیت والتس در کتابش همانا «رعایت انسجام در عین تنوع» بوده است.

با توجه به اهمیت این کتاب، تصمیم به ترجمه آن گرفتیم. ترجمه این کتاب که حاوی طیف وسیعی از موضوعات و مباحث نظری چندرشته‌ای و بینارشته‌ای است، کاری

بس دشوار بوده است. در این میان، تلاش شد تا با چندین بار نمونه‌خوانی و تصحیح، و نیز با مطالعه منابع دیگر و بهره‌گیری از نظرات کارشناسان، ترجمه‌ای ارائه شود که نه تنها به متن اصلی امانت‌دار باشد، بلکه خواننده نیز آن را روان و قابل‌فهم بیابد. البته سرشت نظری متن لاجرم مطالعه آن را کم‌وبیش دشوار می‌سازد چون خواننده با حجم بالایی از مفاهیم انتزاعی روبه‌روست. اما امیدوارم خوانندگان محترم بتوانند با مطالعه دقیق و جدی آن از مفاهیم و مباحث مطرح‌شده بهره کافی ببرند. علاوه بر این، جهت آشنایی هر چه بیشتر خوانندگان با دیدگاه‌های انتقادی در مورد این کتاب و نیز پاسخ‌والتس به آنها، یکی از مقالات مهم وی که در پاسخ به منتقدانش به رشته تحریر درآمده است در پایان کتاب افزوده شده است.

با وجود تلاش برای یک‌دست‌سازی محتوای کتاب، مسئولیت هرگونه سستی و کاستی به عهده مترجم است. امیدوارم دانش‌پژوهان با پیشنهادها و انتقادات خود در مورد ترجمه، مرا در رفع هرگونه نارسایی احتمالی در چاپ‌های بعدی کتاب یاری رسانند. در اینجا جا دارد از مسئولان محترم نشر مخاطب، جناب آقای غلام‌عباس دارابی و همکاران محترم آنها که زمینه نشر کتاب را فراهم آوردند تشکر کنم.

روح الله طالبی آرانی

استادیار دانشگاه شهید بهشتی

آران - پنجم تیرماه ۱۳۹۴

پیشگفتار

نظریه بنیان علم است، و نظریه‌ها ریشه در ایده‌ها دارند. بنیاد ملی علوم (National Science Foundation) مایل بود پیش از آن که ایده‌ای را بتوان به‌خوبی تبیین کرد از صحت آن مطمئن باشد. من امیدوارم صفحات ذیل بتوانند این دیدگاه بنیاد را توجیه کنند. بنیادهای دیگری نیز بوده‌اند که مرا در طی مسیر بی‌پایان به سمت نظریه یاری دادند. در سال‌های اخیر مؤسسه مطالعات بین‌المللی (Institute of International Studies) و کمیته تحقیقات (Committee on Research) در دانشگاه کالیفرنیا، برکلی (University of California, Berkeley)، و پیش از آن، مرکز امور بین‌الملل (Centre for International Affairs) در دانشگاه هاروارد به تأمین هزینه‌های اثر من کمک کردند. کمک‌هزینه پژوهشی بنیاد گوگنهایم (Guggenheim Foundation) و مؤسسه مطالعه سیاست جهانی (Institute for the Study of World Politics) این امکان را به من داد تا پیش‌نویس متن این کتاب را به پایان برسانم و نیز معضلات نظریه سیاسی بین‌المللی را به موضوعات گسترده‌تر در فلسفه علم ربط دهم. برای همین منظور دوم، گروه فلسفه مدرسه اقتصاد لندن (The London School of Economics) محیطی انگیزه‌بخش و دوستانه را برایم فراهم ساخت.

رابرت جرویس (Robert Jervis) و جان راگی (John Ruggie) نسخه پیش‌نویس مرا با دقت و به شیوه‌ای که هر ناآشنا به استعدادهای نقادانه را به تحیر وامیدارد مطالعه کردند. رابرت آرت (Robert Art) و گلن اسنایدر (Glenn Snyder) نیز نظرات ارزنده‌ای را بیان کردند. جان کاواناگ (John Cavanagh) انبوهی از داده‌های مقدماتی را گردآوری کرد؛ استفن پترسن (Stephen Paterson) جدول‌هایی را که در بخش ضmann درج شده‌اند تنظیم کرد؛ هاری هانسن (Harry Hanson) کتاب‌شناسی پایان اثر را تدوین کرد، و نادین زلینسکی (Nadine Zelinski) با دقت نظر کارشناسی از پس پیاده‌سازی حجم انبوه نوارهای صوتی برآمد. برخی از نکاتی که در این کتاب مطرح می‌کنم بیش از همه از دل مباحثه‌های فراوان با همسر و نیز با مطالعه‌گران برندیس (Brandies) و برکلی (Berkeley) بیرون آمدند.

اکثر مباحث فصل‌های ۲ و ۳ و برخی از مباحث فصل‌های ۱ و ۶ در یکی از مقالاتم که در سال ۱۹۷۵ انتشار یافت مطرح شده‌اند؛ این مباحث در واقع بخش‌هایی از طرح اولیه این کتاب بودند. در جاهای مختلف، من جملاتی را از مقالات دیگر و کتابی که پیشتر انتشار یافته است در این کتاب گنجانده‌ام. این منابع و منابع دیگر در کتاب‌شناسی پایان کتاب آورده شده‌اند. هیچ نظریه‌ای هرگز «کامل و بینقص» نیست، از این رو اگرچه داشته‌ام نسخه این کتاب را تمام‌شده اعلام کنم. با این حال، هم‌اکنون چنین می‌کنم - بیان که احساس کنم اثرم «کامل و بینقص» است - اما نفس راحتی می‌کشم و حق‌شناسی خود را از سازمان‌ها و افراد پرشماری که به من کمک کردند با صمیم قلب ابراز می‌دارم.

کنت نیل والتس

هاربرساید، مین

(Harborside, Maine)

جولای ۱۹۷۸

www.ketab.ir